

Recenzja rozprawy doktorskiej

Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Imię i nazwisko kandydata: mgr Mateusz Ciepliński

Tytuł rozprawy doktorskiej: „Następstwa fizjologiczne u troci wędrownej (*Salmo trutta m. trutta*) objętej wrzodziejącą martwicą skóry (Ulcerative Dermal Necrosis – UDN) – wybrane zagadnienia”

Promotor: dr hab. Mariusz Kasprzak

Promotor pomocniczy/drugi promotor/kopromotor (jeżeli powołany): -

Recenzent: dr hab. inż. Ryszard Polechoński, prof. nadzw. UPWr

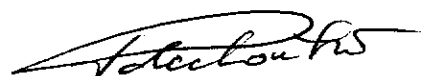
1. Wartość naukowa rozprawy

a. Oryginalność badań:

Podjęte przez Doktoranta badania mają charakter nowatorski. Dotyczą zagadnienia o ogromnym znaczeniu zarówno naukowym, jak i praktycznym dla rybactwa śródlądowego oraz wędkarstwa. Zebrane przez Doktoranta dane mają również znaczenie dla ochrony kluczowego gatunku, a co za tym idzie – ekosystemów wodnych, w których występuje troć wędrowna. Uzyskane przez Pana mgr. Mateusza Cieplińskiego efekty badań uważam za Jego oryginalny wkład w poszerzenie wiedzy na wybrany temat.

b. Wartość naukowa artykułów:

Praca zawiera trzy opublikowane artykuły, dokumentujące i poszerzające wiedzę odnośnie fizjologicznych skutków wrzodziejącej martwicy skóry u troci wędrownej.

Artykuł pierwszy zawiera szczegółowe informacje odnośnie rozmieszczenia zmian chorobowych u ryb obu płci, co z pewnością jest pomocne we wczesnym wykrywaniu i diagnostyce schorzenia.

Artykuł drugi poświęcony jest rozwiązaniu ważnego problemu metodycznego, dotyczącego antykoagulantów, i stanowi ważną wskazówkę ułatwiającą pracę innym badaczom.

Artykuł trzeci najściślej wiąże się z tematem pracy, opisując wpływ UDN na wybrane parametry hematologiczne i biochemiczne u dzikich samic troci wędrownej w czasie tarła, przy zróżnicowaniu na grupy o różnym stopniu zaawansowania schorzenia.

Chcę wyraźnie podkreślić, że Doktorant nie ma problemów z konwencją wyводу naukowego. Precyzyjnie określił problemy, jakie zamierzał rozwiązać, prawidłowo i klarownie przedstawił metodologię i uzyskane dane, właściwie skonkretyzował wyniki badań a wnioski oparł na krytycznie zweryfikowanych rezultatach własnych dociekań i bogatym piśmiennictwie fachowym. Ponieważ efekty pracy naukowej Doktoranta zostały opublikowane w bardzo dobrych czasopismach (dwa z Listy Filadelfijskiej) i zostały zakwalifikowane do druku po przejściu trudnego procesu przygotowania, jaki obowiązuje w prestiżowych wydawnictwach, nie widzę potrzeby ponownego ich wartościowania pod względem naukowym. Udział Autora rozprawy w wyżej wymienionych publikacjach należy uznać za wiodący, gdyż w poszczególnych artykułach wynosi on: w pierwszym 75 % a w drugim i trzecim po 70 %. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że Doktorant zajmował się zagadnieniami fundamentalnymi dla każdego tematu badawczego, opracowując koncepcję badań, pobierając i analizując materiały badawcze, opracowując statystycznie uzyskane dane a w końcu pisząc i redagując główne rozdziały opublikowanych prac naukowych. Wartość naukową pośrednio odzwierciedlają wartości punktowe i IF (publikacja 1 – IF = 0,674, 5-letni IF = 0,854, SNIP = 0,518, wg listy MNiSW 40 pkt., publikacja 2 – IF = 1,455, wg listy MNiSW 70 pkt.).

2. Wartość merytoryczna rozprawy

(umiejętność wprowadzenia w tematykę badawczą i jasność sformułowanych hipotez badawczych, dobór metod badawczych i narzędzi statystycznych do analizy danych, sposób przedstawienia wyników, krytyczna analiza wyników i umiejętność ich interpretacji na tle literatury przedmiotu, jasność i poprawność wniosków):

Pod względem merytorycznym pracę Pana mgr. Mateusza Cieplińskiego oceniam bardzo wysoko. Autor wykazał się dużymi kompetencjami do pracy naukowej, podejmując temat trudny metodycznie lecz o wielkim znaczeniu naukowym i praktycznym. Niezbędna przy tym była umiejętność współpracy w zespole i opanowanie specjalistycznych metod badawczych. We Wprowadzeniu Autor

umiejętnie zwraca uwagę na przesłanki prowadzące do sformułowania problemu badawczego i uzasadnia podjęcie badań konkretnych zagadnień rozpatrywanych następnie w kolejnych rozdziałach/artykułach. Przedstawia w nich rezultaty własnych badań na tle aktualnej wiedzy zaczerpniętej ze najnowszych źródeł krajowych i światowych. Wnioski są klarownie i poprawnie sformułowane. W konkluzjach Autor sugeruje także kierunki dalszych badań omawianych zagadnień.

3. **Poprawność redakcyjna rozprawy**

(układ pracy, jasność stylu, szata graficzna itp.):

Rozprawa została napisana poprawnym językiem polskim (artykuły stanowiące rozdziały pracy zamieszczono w języku angielskim, w formie w jakiej zostały wydrukowane). Układ pracy zachowuje tradycyjny schemat prac naukowych w naukach przyrodniczych. Autor swobodnie posługuje się językiem naukowym, właściwie stosuje terminologię fachową, a jednocześnie zachował jasność stylu i komunikatywność, co powoduje, że tekst rozprawy czyta się bez znużenia i z dużym zainteresowaniem. Artykuły zostały wzbogacone o niezbędne ilustracje (zdjęcia i wykresy), co znacznie poprawia percepcję prezentowanych treści oraz podnosi atrakcyjność dla czytelników.

4. **Uwagi krytyczne**

Co prawda w tytule pracy zawarto sformułowanie „wybrane zagadnienia”, jednak zaprezentowane w pracy artykuły pozostawiają pewien niedosyt wiedzy – sądzę, że w odczuciu Autora również.

Niedoborem jest brak głębszych dociekań dotyczących badań mikrobiologicznych, które z pewnością przyniosłyby ciekawe rezultaty.

Dobrą praktyką przy planowaniu i realizacji prac naukowych jest sformułowanie hipotez badawczych, których w tekście dysertacji trudno się doszukać.

Powyższe uwagi są odzwierciedleniem subiektywnych wrażeń recenzenta i zamieszczam je z myślą o wsparciu dalszego rozwoju naukowego Doktoranta. Nie umniejszają one mojej bardzo pozytywnej oceny całej rozprawy doktorskiej.

5. **Ocena końcowa** (uzasadnienie 25-200 słów):

Rozprawę doktorską mgr. Mateusza Cieplińskiego pt. „Następstwa fizjologiczne u troci wędrowej (*Salmo trutta m. trutta*) objętej wrzodziejącą martwicą skóry (Ulcerative Dermal Necrosis – UDN) – wybrane zagadnienia” uważam za bardzo wartościową pracę naukową, zarówno ze względu na podjętą próbę rozwiązania ważnego problemu naukowego, wkład w udoskonalenie metodyki badawczej, jak i

duże znaczenie dla gospodarki rybackiej i ochrony środowiska wodnego. Doktorant wykazał się zdolnością do dostrzeżenia ważnego i potrzebnego zagadnienia do rozwiązania, umiejętnością właściwego doboru metod badawczych, świetnym rozeznaniem w literaturze przedmiotu i jej krytycznym wykorzystaniem.

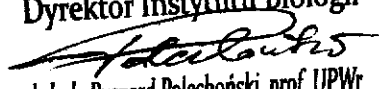
Doceniam wieloletnie wysiłki Doktoranta, trudne i pracochłonne zbieranie materiałów badawczych, biegłość w stosowaniu różnorodnych metod analitycznych, umiejętność pracy w terenie, laboratorium, pracy koncepcyjnej i analizy aktualnej, tematycznej literatury fachowej.

Jestem przekonany, że prowadząc wieloletnie badania Doktorant zebrał znacznie bogatszy materiał naukowy, niż zaprezentowany w omawianej pracy. Spodziewam się zatem kolejnych interesujących publikacji Jego autorstwa, uzupełniających wiedzę o schorzeniach ryb.

Podsumowując stwierdzam, że badania przeprowadzone przez Pana mgr. Mateusza Cieplińskiego wniosły nowe dane do poznania następstw fizjologicznych, jakie wywołuje wrzodziejąca martwica skóry (Ulcerative Dermal Necrosis – UDN) u troci wędrownej. Uważam, że rozprawa ta jest oryginalnym osiągnięciem Doktoranta.

Ja, niżej podpisany stwierdzam, że recenzowana rozprawa doktorska mgr. Mateusza Cieplińskiego spełnia warunki określone w art. 13.1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65 poz. 595 z późn. zmianami) i wnioskuję do Rady Wydziału Nauk Biologicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego w Zielonej Górze o dopuszczenie mgr. Mateusza Cieplińskiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

30.08.2019 r.
data sporządzenia recenzji

Dyrektor Instytutu Biologii

dr hab. Ryszard Polechoński, prof. UPWr

podpis recenzenta